

Projekty doskonalenia organizacji procesu dydaktycznego na przykładzie działań zainicjowanych przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie

Rok 2005, tak jak poprzednie lata, obfitował w polskich uczelniach w wydarzenia istotne dla środowiska akademickiego, poruszające problematykę organizacji procesów dydaktycznych, podnoszenia jakości i efektywności kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych technik wspomaganie organizacji procesu dydaktycznego. Przykładem może posłużyć aktywność Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, która to podjęła w tym zakresie wiele inicjatyw. Miały one na celu przede wszystkim doskonalenie procesu dydaktycznego, form kształcenia, jak również popularyzację niniejszej problematyki wśród kadry akademickiej. Jednym z elementów tej aktywności są projekty realizowane w ramach międzyuczelnianej współpracy SGH z Akademiemi Ekonomicznymi w Katowicach, Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu. Współpracę państwowych uczelni ekonomicznych na tej płaszczyźnie koordynuje Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych (FPAKE).

Tegoroczne działania obejmowały m.in. takie inicjatywy, jak: zorganizowanie dwóch ogólnopolskich konferencji poruszających tematykę związaną z dobrymi praktykami organizacji procesu kształcenia i e-edukacją oraz seminarium poświęconego nowej ustawie o szkolnictwie wyższym w Polsce. Efektem tych spotkań było wydanie publikacji pokonferencyjnych nieodpłatnie dystrybuowanych w środowisku akademickim. Warto też wspomnieć o wydawnictwie SGH i FPAKE - dwumiesięczniku „e-mentor”, zawierającym wiele interesujących naukowych artykułów oraz najnowszych informacji m.in. z zakresu nauczania przez internet i kształcenia ustawicznego.

W celu przybliżenia wymienionych środowiskowych spotkań poniżej zostaną one szerzej scharakteryzowane.

Organizacja procesu dydaktycznego oraz zarządzanie wiedzą w ekonomicznym szkolnictwie wyższym, 23 czerwca 2005 r., Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu

Celem konferencji było rozpoczęcie dyskusji środowiskowej nt. dobrych praktyk organizacji procesu dydaktycznego oraz zarządzania wiedzą w uczelniach. Adresatami konferencji byli w szczególności pracownicy szkół wyższych, angażujących się w organizację procesów kształcenia, jak również zarządzania uczelnią.

Podczas konferencji uczestnicy zostali zapoznani m.in. z wynikami prac Zespołu Ekspertów ds. organizacji procesu dydaktycznego Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych (FPAKE). Zebrane opinie w czasie konferencji, jak również konsultacje

środowiskowe, umożliwiły przygotowanie „Zbioru dobrych praktyk organizacji procesu dydaktycznego” oraz prezentację nowoczesnych technik wspomagania organizacji procesu dydaktycznego.

Jednodniowe spotkanie podzielono na dwie części tematyczne: organizacja procesu dydaktycznego w uczelni wyższej oraz rozwój idei zarządzania wiedzą w organizacjach, ze szczególnym ukierunkowaniem na problematykę budowania takich systemów w szkolnictwie wyższym. W konferencji uczestniczyło ok. 190 osób z ponad 80 ośrodków akademickich w Polsce. Uczestnicy spotkania obradowali podczas 4 sesji, w tym II i III były sesjami panelowymi. Podczas konferencji odbyły się dwie uroczystości - wręczenia czterech kolejnych certyfikatów akredytacyjnych FPAKE oraz dyplomów dla laureatów konkursu na najlepsze prace doktorskie *Nowe Trendy w naukach ekonomicznych i zarządzaniu*.

Konferencja ta, oprócz wartości merytorycznych, wniosła do środowiska akademickiego element integracji społeczności uczelni ekonomicznych, a także umożliwiła wymianę poglądów ze środowiskiem andragogicznym, dzięki czynnemu uczestnictwu w niej specjalistów edukacji dorosłych: prof. Józefa Kargula oraz mgr Mirosława Gancarza (referat pt. *Technologia wspierająca proces kształcenia z pozycji „dinozaura” polskiej andragogiki*), prof. Jerzego Semków (referat pt. *Szanse aktywności edukacyjnej w kształtowaniu człowieka kulturalnego; znaczenie nauczyciela-mentora*); dr Krzysztofa Wereszczyńskiego (referat pt. *Idea edukacji ustawicznej w szkolnictwie wyższym*).

Referaty wygłoszone i przygotowane na potrzeby konferencji zebrane zostały w pokonferencyjnej publikacji pt. *Uczelnia oparta na wiedzy* (red. M. Dąbrowski, B. Mierzejewska i T. Gołębiowski), wydanej przez FPAKE we wrześniu 2005 roku. Publikacja w głównej mierze kierowana jest do środowiska akademickiego, które angażuje się w prace na rzecz podnoszenia jakości kształcenia, kształtowania etosu akademickiego oraz wzorców organizacji dydaktyki, zarządzania wiedzą rozwijania nowoczesnych technologii w nauczaniu, a także kształtowania kultury organizacyjnej szkół wyższych. Opracowanie podzielone zostało na cztery części tematyczne: *Wizja rozwoju uczelni; Rola wiedzy w organizacji; Organizacja procesu dydaktycznego; Programy i kierunki kształcenia*. Na konferencję nadesłano 80 referatów, natomiast 39 prezentacji stanowiło program konferencji, a 35 referatów zamieszczono w publikacji pokonferencyjnej. Ponadto opracowanie wzbogacono o 6 dodatkowych referatów*.

---

* M.in. R. Neczaj, K. Turek *Organizacja procesu dydaktycznego szkoleń*.

Publikacja przygotowana została dla potrzeb społeczności uczelni ekonomicznych jednakże poruszane w niej zagadnienia dotyczą, także problemów, z jakimi borykają się inne polskie szkoły wyższe.

***Nowe Prawo – szanse i zagrożenia dla szkolnictwa wyższego, 22 września 2005 r.,
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie***

We wrześniu 2005 roku weszła w życie nowa ustawa o szkolnictwie wyższym, fakt ten skłonił środowisko akademickie do ogólnopolskiej dyskusji na temat przyszłości szkolnictwa w Polsce. Fundacja Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych wraz z Akademiemi Ekonomicznymi, SGH i Polskim Towarzystwem Ekonomicznym zorganizowało w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie seminarium poświęcone problematyce nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podczas spotkania prelegenci, jak i dyskutanci próbowali wskazać najcenniejsze rozwiązania i zalecenia wprowadzone w nowej ustawie, a także omówić jej słabe i mocne strony. W trakcie seminarium, w którym wzięło udział ponad 70 osób z różnych ośrodków akademickich w Polsce, zaprezentowano 9 wystąpień: prof. Jerzy Błajejowski *Nowe uregulowania prawne w zakresie kierunków studiów i standardów kształcenia – udogodnienie czy ograniczenie formułowania programów nauczania*; prof. Łukasz Turski *Czy potrzebna nam jest Ustawa o szkolnictwie wyższym, a jeżeli tak, to po co?*; dr. Roman Sobiecki *Tworzenie kierunków studiów przez uczelnie*; prof. Wojciech Morawski *Dwustopniowość studiów a ich charakter akademicki*; dr R. Robert Gajewski *Realizacja i rozliczenie godzin dydaktycznych w kształceniu na odległość*; prof. Rafał Krawczyk *Wolność akademicka a sukces naukowo-dydaktyczny uczelni wyższej*; dr. Krzysztof Leja *Administarcja uniwersytecka – teraźniejszość i przyszłość*; dr Krzysztof Piech *Nowa Ustawa o szkolnictwie wyższym a Proces Boloński oraz konkurencyjność i rozwój polskiej gospodarki*; prof. Marek Rocki *Nowe Prawo o szkolnictwie wyższym a Konstytucja*.

Powyższe referaty oraz wypowiedzi dyskutantów zawarte zostały w publikacji pt. „Nowe Prawo - szanse i zagrożenia dla szkolnictwa wyższego” pod redakcją M. Rockiego wydanej w listopadzie 2005 przez Fundację. Zarówno seminarium, jak i powyższa publikacja umożliwiły przedyskutowanie kwestii dotyczących wprowadzenia Nowego Prawa „w mury uczelni” oraz zgromadzenie wniosków płynących z ogólnopolskiej dyskusji nad szansami i zagrożeniami wynikającymi ze zmian prawnych w edukacji wyższej.

Rozwój e-edukacji w ekonomicznym szkolnictwie wyższym II, 17 listopada 2005 r.,

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Druga konferencja z cyklu spotkań naukowych poświęconych e-edukacji w ekonomicznym szkolnictwie wyższym organizowanych przez Fundację Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych kontynuowała, zainicjowaną podczas pierwszej konferencji¹ problematykę rozwoju e-learningu w szkolnictwie wyższym, ze szczególnym uwzględnieniem roli nowoczesnych technologii, stosowanych w kształceniu na kierunkach ekonomicznych. Organizatorzy konferencji skoncentrowali się na takich tematach przewodnich, jak:

- organizacja procesów e-edukacyjnych,
- dobre praktyki w zakresie międzyuczelnianej współpracy związanej z kształceniem na odległość,
- wyzwania e-edukacyjne stojące przed szkolnictwem wyższym,
- metodyka i technologie e-learningu,
- e-edukacja w tworzeniu społeczeństwa wiedzy,
- e-learning a zarządzanie wiedzą.

W czasie konferencji zaprezentowano wzorce zastosowania e-edukacji w polskich i zagranicznych uczelniach, a także metody kształcenia online oraz najlepsze przykłady wspomagania tradycyjnego procesu kształcenia nowoczesnymi technologiami. Przedstawione zostały także obecnie realizowane projekty, promujące e-edukację i jej rozwój. W szczególności podkreślano wyzwania stawiane przed uczelniami m.in. tworzenie wirtualnych uczelni oraz integrację nowoczesnych technologii z tradycyjnymi formami kształcenia. W konferencji uczestniczyło ponad 170 reprezentantów z ponad 50 ośrodków akademickich. Uczestnicy konferencji obradowali podczas 4 sesji plenarnych oraz sesji plakatowej, podczas której jednocześnie zaprezentowano osiem wystąpień. Wygłoszono kilkanaście ciekawych i wnoszących nowe spojrzenie na problematykę wykorzystania e-learningu w uczelni referatów. Pierwsza sesja poświęcona była wprowadzeniu uczestników w tematykę e-edukacji poprzez przedstawienie przeglądu podstawowych właściwości i zastosowań tej formy kształcenia. W trakcie drugiej sesji plenarnej zaprezentowano doświadczenia ośrodków akademickich w realizacji projektów e-learningowych. Sesja trzecia dotyczyła roli e-edukacji w strategii marketingowej uczelni, rozwoju kadr uczelni zajmujących się e-learningiem oraz problematyki praw autorskich w tworzeniu materiałów online. Ostatnia sesja poruszała

---

¹ I konferencja *Rozwój e-edukacji w ekonomicznym szkolnictwie wyższym*, odbyła się 18 listopada 2004 r. w Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

zagadnienia metodycznych aspektów kształcenia zdalnego oraz efektywności i ewaluacji tej formy nauczania.

Efektem konferencji jest m.in. publikacja, która została wydana na początku 2006 roku. Obecnie na stronie internetowej konferencji (www.e-edukacja.net) dostępne są referaty oraz filmy z wystąpieniami prelegentów.

O wszystkich powyżej opisanych inicjatywach, informacje dostępne są na stronie Fundacji Promocji i Akredytacji Kierunków Ekonomicznych www.fundacja.edu.pl. Na tej stronie znajdują się także do pobrania wymienione publikacje w wersji elektronicznej.

Roksana Neczaj, Katarzyna Turek